

РЕШЕНИЕ

№ 6737

гр. София, 11.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 41 състав,
в публично заседание на 27.10.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Луиза Христова

при участието на секретаря Мариана Велева и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **7783** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по искова молба от Е. И. И. от [населено място], по чл. 203 и сл. от АПК във връзка с чл.1, ал.1 от ЗОДОВ срещу Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на: 1) 16588 лв., претърпени в периода от 22.08.2017г. до 25.02.2019г., изразяващи се в лишаване от възможност да натрупва професионален опит. Вредите са претърпени от заповед № ЧР-154 от 21.08.2017г. на изпълнителния директор на ИАРА, отменена с влязло в сила съдебно решение по адм. дело № 10452/2017г. на АССГ. Искът е съединен с претенция за мораторна лихва в размер на 5866,17лв., считано от 26.02.2019г. до 21.08.2022г., и с претенция за законна лихва, считано от предявяване на иска на 22.08.2022г., до окончателното изплащане; 2) 2200лв., претърпени в периода от 26.02.2019г. до 13.05.2019г., изразяващи се в лишаване от възможност да натрупва професионален опит. Вредите са претърпени от заповед № ЧР-118 от 25.02.2019г. на изпълнителния директор на ИАРА, отменена с влязло в сила съдебно решение по адм. дело № 3280/2019г. на АССГ. Искът е съединен с претенция за мораторна лихва в размер на 730,95лв., считано от 14.05.2019г. до 21.08.2022г., и с претенция за законна лихва, считано от предявяване на иска на 22.08.2022г., до окончателното изплащане. Стойността на вредите е изчислена като 60% от среднодневния осигурителен доход за 1 ден, върху което е начислен 10 % Д.. Претендират се разноски. В уточнение на исковата молба от 20.09.2022г. ищецът

посочва, че професионалният опит, от който е бил лишен в претендираните от него период, се състои в: 1) необратим процес на повишаване на професионалната квалификация чрез реално изпълнение на действително възложени служебни задачи, в която ищецът би се усъвършенствал с придобиване и натрупване на нови професионални знания и практически умения; 2) невъзможност да реализира права за назначаване на държавна служба по чл.7, ал.1, т.6 от ЗДСл, определяне на индивидуален размер на работната заплата по чл. 67, ал.4 от ЗДСл, определяне на по-висок ранг по чл. 74, ал.3 от ЗДСл, заемане на по-висока длъжност по чл. 82, ал.2 от ЗДСл, определяне на длъжностна категория по чл.13а, ал.6 от ЗА, покриване на изискванията за заемане на длъжност в администрацията съгласно чл. 14, ал.1 от ЗА, назначаване в еднолични органи по чл. 19, ал.6 от ЗА, и чл.1, ал.1, т.5 и чл.2, ал.2 и 3 от НПКДА. Претендира разноски. Подробни съображения излага в писмени бележки по съществото на спора.

Ответникът – Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури оспорва исковата молба. В писмен отговор на исковата молба посочва, че същите вземания ищецът е предявил като имуществени вреди по реда на чл. 71, ал.1, т.1 и 3 от ЗЗДискр. пред СРС, като по претенцията му е образувано гр.д. № 23376 от 2021г. на СРС, препратено по подсъдност в Б.. Твърди още, че предявеният иск е погасен по давност. Освен това възразява срещу твърдението на ищеца, че е продължително безработен, тъй като същият е започнал работа и не се е възползвал от възможността на чл. 122 от ЗДСл. Оспорва се наличието на вреда, доколкото няма нормативно задължение ищецът до края на трудовата си дейност да е на държавна служба. В случая е назначен в Агенция по заетостта, където продължава да трупа професионален опит. Оспорва се и размера на претендираното обезщетение, защото в периода на безработица ищецът е получавал обезщетение за това, като от 01.2019г. е назначен по трудово, а от 13.05.2019г. - по служебно правоотношение. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Подробни съображения излага в становище по съществото на спора.

Представителят на СГП изразява становище за неоснователност на иска за неимуществени вреди.

Административен Съд С. - град, II отделение, 41 състав, след като взе предвид направените от страните твърдения и се запозна с приетите по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна, следното:

Със Заповед № ЧР-154 от 21.08.2017 г. на Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури е прекратено служебното правоотношение на ищеца като юрисконсулт с ранг II младши с място на работа сектор „ОКА“ - Б.. Вследствие отмяна на заповедта с влязло в сила на 13.02.2019г. съдебно решение, същият е възстановен на работа на 25.02.2019г. Със заповед № ЧР-118 от 25.02.2019г. отново е прекратено служебното правоотношение с ищеца. Същата е отменена с влязло в сила на 17.11.2020г. съдебно решение. Поради неявяване на служителя да заеме предишната длъжност в срока по чл.122, ал.1 от ЗДСл, правоотношението му отново е прекратено със заповед № ЧР-288 от 30.12.2020г. Видно от служебна бележка от Агенция по заетостта на л.18, в периода 22.08.2017г. – 24.10.2018г. и 22.02.2019г. – 13.05.2019г. лицето е регистрирано като безработно. Видно от служебна книжка на л.21-22, периодът на оставане без работа 21.08.2017г. -24.10.2018г. е зачетен за служебен стаж. Същото се отнася и за периода от 22.02.2019г. до 13.05.2019г. Считано от 14.05.2019г. ищецът е назначен по служебно правоотношение в Агенцията по заетостта с ранг II младши.

Видно от справка от НАП на л.23 ищецът е бил по трудово правоотношение в Регионална служба по заетостта - С. в периода 24.10.2018г. – 21.02.2019г. Съгласно разпореждане на л.24 в периода 22.08.2017г. – 21.04.2018г. ищецът е получавал обезщетение за безработица по 40 лв. дневно.

Видно от искова молба, приложена към отговора на ответника, ищецът е завел иск по чл. 71, ал.1, т.1 и 3 от ЗЗДискр. за неимуществени вреди от допуснатата дискриминация, довела до принудително отнето право на труд и свързаното с него невъзможност от придобиване на професионален опит. Неимуществените вреди са посочени като увреждане на честта, достойнството и доброто име на ищеца, нарушаване на правото по чл.7, ал.6 от ЗДСл и правото на служебно и професионално развитие по чл. 17, ал.2 и чл. 35, ал.1 от ЗДСл. Периодът на обезвреда по тази искова молба е от 21.08.2017г. до 01.12.2020г.

По делото е представена още трудова книжка на ищеца, от която е видно, че в периода 25.10.2018г. – 21.02.2019г. е по трудово правоотношение в Агенция по заетостта.

По делото е изслушано заключение на вещо лице, според което за периода 22.08.2017г. – 13.05.2019г. ищецът е придобил служебен, юридически и осигурителен стаж в размер на 1 год., 4 мес. и 26 дни. Вещото лице е посочило два варианта на изчисляване на главницата в зависимост от дните, в които ищецът е бил със статут на безработен. При различна главница, получена от умножението на различен брой работни дни x44 лв. дневно обезщетение, за периода от 14.05.2019г. до 21.08.2022г. вещото лице е посочило три варианта на законна лихва в зависимост от броя на дните – календарни, работни и почивни, които се включват в претендиращия период.

Административен Съд С. - град, II отделение, 41 състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

По допустимостта на иска: искът е допустим. Той е предявен след отмяна на административни актове и срещу юридическото лице, представлявано от органа, от незаконосъобразни актове се твърди, че са причинени вредите. Ищецът е активно легитимиран и твърди, че е претърпял неимуществени вреди. Разгледан по същество, искът е неоснователен.

Съгласно чл.203 АПК, гражданите и юридическите лица могат да предявят иски за обезщетение за вреди, причинени от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица. Исковата защита е по чл.1 ал.1 от ЗОДОВ. Фактическият състав на този текст изисква наличието на следните елементи: незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата или общината, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред, като в случай на незаконосъобразно действие, същото би могло да бъде констатирано и в производството по обезщетението; вреда от такъв административен акт и причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилния вредоносен резултат. При липсата на който и да е от тези елементи, отговорността по чл.1 ал.1 от ЗОДОВ не може да бъде реализирана. Доколкото производството е исково, в тежест на ищеца е да докаже фактите и обстоятелствата, които са предпоставка за ангажиране на отговорността по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Първата предпоставка за водене на производството, а именно – незаконосъобразен административен акт, е налице. Налице са две заповеди - Заповед № ЧР-154 от

21.08.2017 г. на Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури и заповед № ЧР-118 от 25.02.2019г., с които е два пъти е прекратено служебното правоотношение с ищеца, и които са отменени като незаконосъобразни с влезли в сила съдебни решения по адм. дело № 10452/2017г. и адм. дело № 3280/2019г. на АССГ. Следователно, налице е първата предпоставка по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ – установяване на незаконосъобразен акт от страна на агенцията.

По отношение на претендираната неимуществена вреда съдът съобразява, че същата е формулирана като пропусната полза, изразяваща се в невъзможност да натрупа професионален опит в периода на оставане без работа, без който опит не е могъл да се възползва от правата по ЗДСл. Съдът съобразява, че претенция за обезщетение за пропуснати ползи е възможна само при претърпени имуществени, а не и при неимуществени вреди. При твърдение за претърпени имуществени вреди, в тежест на ищеца е да установи, че неговото имущество със сигурност би се увеличило, ако не беше незаконосъобразният акт, т.е., че последният се явява самостоятелна и единствена пречка за такова увеличение при нормално състояние на оборота. Пропуснатите ползи представляват неполучено сигурно увеличение на имуществото на увреденото лице. В тежест на ищеца е и доказването на размера на това увеличение. В случая пропусната полза се претендира като неимуществена вреда, което автоматично води до извод за липса на втората предпоставка за основателност на иска. Аргумент за това е систематичното място на чл. 82 от ЗЗД в раздела за неизпълнение на задължения, за разлика от чл. 52 от ЗЗД, който касае неимуществените вреди. В този смисъл съдът не споделя някои виждания на доктрината, че „неимуществената вреда може да се изрази както в отрицателна емоция, така и пропуснато удоволствие“ (П., Вл. „Обезщетението за неимуществени вреди при договорната отговорност“. С. „Св. К. О.“, 1992, 24–53). Дори обаче вредите да бяха претендирани като имуществени, съдът би стигнал до същия извод. Това е така, защото имуществото на ищеца не би се увеличило сигурно от натрупването на професионален опит в периода на оставане без работа. Първо, професионалният опит на държавния служител в осъществяването на съответната служебна дейност се придобива посредством фактическото ѝ изпълнение (т.е. чрез служебен стаж). Следователно професионалният опит е функция на служебния стаж и двете са реципрочни. Служебният стаж винаги предполага наличието на професионален опит, при което доводите, че макар и да има стаж, жалбоподателят не притежава професионален опит са правно и фактически несъстоятелни. В тази насока са и предписанията на чл. 2, ал. 2-4 от НПКДА, регламентиращи съдържанието на понятието "минимален професионален опит" и начините за установяването му. В този смисъл решение № 10690 от 01.11.2006г. по адм. дело № 4515/2006г. на ВАС, V-то отд-е. Второ, дори по време на служебния си стаж по чл. 118, т.1 от ЗДСл да не трупва професионален опит, ищецът не установява, че сигурно би бил назначен на държавна служба в този период и единствената пречка за това назначаване е била липсата на достатъчно професионален опит, от който е лишен с процесните заповеди. Невъзможността да повиши професионалната си квалификация чрез реално изпълнение на действително възложени служебни задачи, е свързана с постъпване на работа, като причините да не постъпи едно лице на работа са различни – липса на свободно работно място, липса на съгласие на работодателя, и т.н. Невъзможността да трупва професионален опит зависи не само от прекратяването на служебното правоотношение с ищеца, но и от непостъпването му на друга работа. Липсват

доказателства, че ищецът е търсил такава и само липсата на достатъчно професионален опит, от който е лишен с незаконосъобразните заповеди, е била единствената причина да не започне работа. Същото се отнася и невъзможността да реализира права по ЗДСл и ЗА, свързани с назначаване на държавна служба, определяне на по-висок индивидуален размер на работната заплата, определяне на по-висок ранг, заемане на по-висока длъжност по чл. 82, ал.2 от ЗДСл, и т.н. Ищецът не представя никакви доказателства, че в претендирания от него период е могъл да вземе държавна служба и единствено липсата на съответния професионален опит, от който е лишен с незаконосъобразните заповеди, е била пречката да започне работа. Трето, в периода 22.08.2017г. до 25.02.2019г. ищецът е бил на работа по трудово правоотношение от 25.10.2018г. до 21.02.2019г. именно като юрисконсулт и е имал възможност да натрупва съответен на специалността професионален опит. Т.е. искът за този период е неоснователен и на това основание.

Не е налице и третата предпоставка. Първо, ЗОДОВ е специален закон, който се прилага само в случаите, когато за страната не съществува друг правен ред за обезщетяването ѝ. В случая ищецът е предявил претенция за обезщетение за вреди от невъзможност да трупа професионален опит и по друг ред – чл. 71 от ЗЗДискр. Видно от приложената по делото искова молба ищецът твърди вреди, изразяващи се в нарушено правото по чл.7, ал.6 от ЗДСл и право на служебно и професионално развитие по чл. 17, ал.2 и чл. 35, ал.1 от ЗДСл, аналогични на твърдените в настоящото производство. Периодът на обезвреда по тази искова молба е от 21.08.2017г. до 01.12.2020г., т.е. в него се включва и периодът по процесната искова молба. Това производство към момента е висящо. Второ, както бе казано по-горе не се установява сигурно натрупване на професионален опит, за липсата на който самостоятелна и единствена пречка да са незаконосъобразните заповеди на ответника. По изложените съображения, съдът приема, че не се установи фактическият състав на увредата по смисъла на чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ така, както е заявена с исквата молба. С оглед горното, същата следва да бъде оставена без уважение. Само за пълнота съдът отбелязва, че исквата молба е неоснователна и по размер. За периода от 22.08.2017г. – 21.04.2018г. ищецът е получавал обезщетение за безработица 40 лв. дневно, видно от разпореждане на л. 47. В периода 25.10.2018г. - 21.02.2019г. ищецът е бил на работа и е получавал трудово възнаграждение. В периода 26.02.2019г. – 13.05.2019г. е бил регистриран като безработен без данни за получаване на обезщетение за безработица. Следователно не става въпрос за период от 1 год., 4 мес. и 26 дни, а за малко повече от 8мес. Доколкото обаче не са налице предпоставките на ЗОДОВ за присъждане на обезщетение, ирелевантно е за какъв период и в какъв размер би било определено то. Без уважение следва да се остави и акцесорния иск за мораторната лихва от 26.02.2019г., респ. от 14.05.2019г., до предявяване на исквата молба на 22.08.2022г., както и законната лихва след тази дата до окончателното изплащане. Неоснователно е възражението на ответника, че искът е погасен по давност, доколкото претендираното обезщетение не попада в нито една от хипотезите по чл.111 от ЗЗД, с изключение на претенцията за лихва за периода преди 22.08.2019г.

При този изход на спора на ответника се дължи юрисконсултско възнаграждение в минимален размер от 200лв., определен съгласно чл. 10, ал.4 от ЗОДОВ във връзка с чл.37 от ЗПП и чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Воден от горното и на основание чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения иск от Е. И. И. срещу Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури с правно основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди, претърпени в резултат от незаконосъобразни заповеди на ответника № ЧР-154 от 21.08.2017г. и № ЧР-118 от 25.02.2019г., изразяващи се в лишаване от възможност да натрупва професионален опит, ведно с претенцията за мораторна лихва, считано от 14.05.2019г. до 21.08.2022г., и с претенцията за законна лихва, считано от предявяване на иска на 22.08.2022г., до окончателното изплащане.

ОСЪЖДА Е. И. И. с ЕГН [ЕГН] да заплати на Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури сумата от 200лв. юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на оспорване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред ВАС на РБългария.

Преписи от решението да се изпратят на страните.

СЪДИЯ: